

Udgaar i Allinge-Sandvig.
Gudhjem. Østerlars. Hasle

Olsker, Rutsker, Rø og Klemens.

Ansvarshavende Udgever:
Otto Gornitzka. - Telefon 74.
Trykt i Allinge Bogtrykkeri

Nr. 166

Alm. Annoncer 10 Øre pr. mm, efterf. Gange 8 Ø.
Forretningsann. 8 - - - - - 6 Ø.

Fredag den 7. November

Annoncer og lokalt Stof maa være indleveret
senest 2 Dage før Bladet udgaar.

1930

Brasilien.

—o—

Brasilien er et uhyre vidtstrakt Land. Det er omtrent lige saa stort som Europa, og det er ikke en Stat, men et Forbund af ikke mindre end 20 Stater, hvoraf de største er paa Størrelse med Frankrig og de mindste omtrent paa Jyllands Størrelse. I dette uhyre Land er naturligvis Naturforholdene og Levevilkaarene for Mennesker højst forskellige, og der findes endnu Egne i Brasiliens Indre, hvor ingen hvid Mand nogensinde har sat sin Fod, hvor Indianerne endnu lever deres Liv i de dybe Urskove paa samme Maade som for mere end 400 Aar siden, inden de hvide Erobrere endnu havde sat Foden paa Brasiliens Kyst.

De første Kolonister.

Det er Portugiserne, der har Æren af at have opdaget Brasilien. I 1499 udsendte den portugisiske Konge en Ekspedition under Ledelse af Pedro Alvares Cabral, og i Slutningen af April det følgende Aar opdagede Cabral et nyt Land, som han først antog for en Ø, men som senere viste sig at være et Fastland. Det blev døbt „Terra de Santo Cruz“, det hellige Kors' Land. Den 1. Maj 1500 tog Cabral Landet i Besiddelse i den portugisiske Konges Navn, og derefter gjaldt det om hurtigst muligt at tage fat paa Kolonisationen af Landet for at sikre sig mod den franske Konkurrence. Kysten blev delt i 15 Len, der blev givet til portugisiske Adelsmænd, som paa egen Bekostning vilde kolonisere Landet. Men dette System viste sig snart mindre heldigt, da de fleste af disse Adelsmænd blot ønskede at blive boende i Hjemlandet og saa klemme saa megen Fortjeneste ud af det nye Land, som det kunde lade sig gøre. Der blev derfor allerede i 1548 dannet en brasiliansk Central-Regering, og Generalguvernøren fik Sæde i Bohi. Faa Aar efter blev det unge Rige alvorligt angrebet af Franskmændene, der slog sig ned i Rio, og der hengik 12-13 Aar, inden Portugiserne efter adskillige blodige Kampe fik deres Fjender dreven ud af Landet.

Kolonister, Indianere og Jesuiter.

Kolonisationen af det mægtige Land medførte, at en meget stærk Strøm af Portugisere søgte over Havet til det nye Land. Der kom Øvrigheds personer, Soldater, Præster, Haandværkere osv. osv. — men, der kom ingen Kvinder. De nye Kolonister var derfor nødsaget til at søge sig deres Hustruer blandt Indianernes Kvinder, og der opstod derfor snart en Blandingsbefolkning, Mestizer. De senere ankomne Kolonister tog hel-

lere deres Hustruer blandt Mestizerne end blandt de rene Indianere, og saaledes gik det til, at Brasilien fik en stadig mere hvid Befolkning, uden at der var foregaaet nogen Indvandring af hvide Kvinder. Og saaledes er det den Dag i Dag, de fleste hvide Brasilianere har indianske Stammødre. Det var først i Napoleonstiden, da det portugisiske Hof maatte flygte til Brasilien, at der udvandrede en Del portugisiske Kvinder hertil.

Men fordi Kolonisterne hentede deres Hustruer hos Indianerne, maa man ikke tro, at der herskede et idyllisk Forhold mellem Kolonisterne og Indianerne. Tværtimod. De fleste af Kolonisterne var Eventyrere, der nok gerne vilde tjene Penge, men som nødt vilde give sig af med legemligt Arbejde. De fandt snart, at de blandt Indianerne kunde skaffe sig den ønskede billige Arbejds-kraft. Der blev organiseret store Slaveekspeditioner ind i det Indre af Landet. De ivrigste Slavejægere var Kolonisterne i Sao Paulo. Paulisterne trængte langt ind i det Indre af Landet. Eventyrlige Togter var det af ukendte Floder i Kamp med fjendtlige Stammer. Lønpen var Guld og Slaver.

Ven en Indianer først falden i Slavejægerens Hænder, var hans Skæbne beseglet. Som Slave blev han saa grusomt behandlet og saa ubarmhjertigt udnyttet, at han kun i faa Aar kunde staa imod. Indianernes bedste Venner i de Trængselsaar var Jesuiterne. De anlagde i den sydlige Del af Landet store Missionsstationer, hvor Tusinder af Indianere levede som deres lydige Børn, og i Aaret 1570 fik de udvirket et kongeligt Dekret, der forbød Indianerslaveriet. Det var dog Synd at sige, at Paulisterne respekterede Forbudet. De foretog vel tilrettelagte Angreb paa Missionsstationerne, og de afholdt hvert Aar store Slavemarkeder. Efterhaanden blev det dog stadig vanskeligere at faa fat paa Indianerne, der flygtede længere og længere ind i Landets Indre, og samtidig flyttede ogsaa Jesuiterne deres Missionsstationer længere mod Vest. I 1640 blev der udstedt et nyt Dekret, men helt ophørt er Indianerslaveriet i Brasilien aldrig. Endnu i vore Dage anvendes i visse Egne ved Kautsjukindsamlingen indiansk Arbejds-kraft under saadanne Former, at det faktisk er Slaveri.

Henimod Aar 1600 ophørte derimod Indianerslaveriet i de østlige Stater. Dette skyldes dog sikkert ikke alene Jesuiternes Modstand, men i nok saa høj Grad, at man havde fundet en endnu billigere Arbejds-kraft, der endda var nok saa let at erhverve, nemlig Negrene. — Lige op til Aaret 1860 blev der indført Negerslaver til Brasilien, og Slaveriet blev først

ophævet 1888. — Saa det er intet Under, at Negre og Negerblandinger endnu i vore Dage udgør et meget væsentligt Befolknings-element i Brasilien.

Fra Kejserdømme til Republik.

Da de spanske Kolonister i Begyndelsen af det nittende Aarhundrede løsrev sig fra Moderlandet, blev ogsaa Brasilien greben af Frihedsbevægelsen, men den fik her et adskilligt fredeligere Forløb end i de øvrige Stater, idet det her var en portugisisk Prins, der satte sig i Spidsen for Løsrivelsesbestræbelserne. — Han blev 1822 Brasiliens Kejsers, og derefter førtes Brasilien ind i en mangeaarig støt og rolig Udvikling, kun afbrudt af enkelte Grænsenstridigheder med Nabostaterne. Men i Aaret 1889 udbrød der Revolution. — Aarsagen var vistnok Herremændenes Utilfredshed med, at Regeringen Aaret i Forvejen havde afskaffet Slaveriet, og den 15. November 1889 proklamerede General Deodoro da Fonseca Republikken, hvis første Præsident han selv blev.

Brasilien blev derefter en Forbundsrepublik. De tidligere Provinser blev nu Stater, hver med sin egen Administration, dog saaledes, at Hær og Flaade, Postvæsen, Møntvæsen etc. skulde sortere under Forbundsregeringen. Forbundsregeringen faar sine væsentligste Indtægter af Indførselstolden, medens de enkelte Stater faar Fortjenesten af Udførselen. Som bekendt er Brasilien Verdens rigeste Kaffeland, idet der her dyrkes mere Kaffe end i alle andre Lande tilsammen. Den bedste Kaffe fra Brasilien hedder ganske vist „Mokka“ og „Java“ — det er kun de billigere Sorter, der bærer brasilianske Navne. Men desuden dyrkes Bomuld, Sukker og Tobak i stor Mængde, og ogsaa Guld og Diamantfund har hist og her givet store Indtægter.

I Spidsen for Forbundsrepublikken staa Præsidenten. Han vælges for 4 Aar af Befolkningen og kan ikke genvælges for den følgende Periode. Men medens han sidder, er hans Magt ret stor, idet han antager og afskediger Ministrene og har Kommandoen over Hær og Flaade. Den lovgivende Magt ligger hos Senatet og Deputatkammeret. Alle Borgere over 21 Aar har Valgret, saafremt de kan læse og skrive, og saafremt de ikke er Soldater, Tiggere eller Munke.

Revolutionen.

Efter Kejserdømmets Fald i 1889 har Brasilien været Skuepladsen for adskillige Omvæltninger og Revolutioner. Her — som i de sydamerikanske Stater — findes en hel Klasse Mennesker, Officerer og Velhavere, hvis Ærgerrighed det er at spille en politisk Rolle. En saadan Klasse vir-

ker selvsagt som et evigt Uromoment i en Stat. Endvidere har Grænsen mellem Forbundsregeringens Myndigheder og de enkelte Staters Selvstyre aldrig været helt klar, og det har ogsaa givet Anledning til megen Strid. Den Revolution, der i Øjeblikket raser i Brasilien, synes dog at være af en noget alvorligere Natur end de tidligere. Den har sin Rod dels i økonomiske og dels i politiske Aarsager.

Brasiliens vigtigste Indtægtskilde er som sagt Transporten af Kaffe. I de senere Aar har der imidlertid fundet en stadig stigende Overproduktion Sted, der har medført et katastrofalt Fald i Priserne. For at imødegaa dette har den nusiddende Regering opkøbt mægtige Lagre af Kaffe, og disse er det nu ikke muligt at faa afsat. Regeringens Politik har da nærmest været til Fordel for de rige Plantageejere, medens den brede Befolkning lider under et utaaleligt Skattetryk.

Dertil kommer saa den politiske Uro. — Den 15. November i Aar skal der skiftes Præsident, og Præsidentvalget fandt Sted i Foraaret. Regeringspartiets Kandidat blev valgt med stort Flertal, men der paastaas, at Valget var en ren Farce, et „Gendarmvalg“, der slet ikke giver Udtryk for Befolkningens virkelige Mening. Hans Modkandidat Gebulio Vargas vil da heller ikke bøje sig for Valgets Resultat, men har rejst Oprørets Fane. — Det er især de nordlige Stater, der slutter sig til Oprøret, medens Centralstaterne er regeringstro.

Foreløbigt har det været ret vanskeligt at danne sig nogen klar Forestilling om, hvordan Stillingen er, idet begge Parter melder om drabelige Sejre. Man maa dog lægge Mærke til, at Oprørerne har det gode Kort paa Haanden, at Centralstaterne er afhængige af de andre Stater, hvad Levnedsmidlerne angaar.

En Overgang frygtede Brasiliens Kriditorer — især London og New York — at en eventuel ny Regering vilde løbe fra Brasiliens Statsgæld. — De maa nu være blevne beroligede, idet det nu meddeles, at Oprørets Leder har udstedt en Erklæring, hvori det hedder, at den kommende Regering vil overtage alle den gamle Regerings Forpligtelser.

J. P.

Brevene.

—o—

Eva sad tavs en Stund og betragtede sin Mand, der saa bekymret ud, som han sad der og stirrede ind i Ilden.

— Hvad er det, Monty? spurgte hun endelig. — Tal med mig om det i Stedet for at gaa og gruble over det alene.

— Det er det sædvanlige, Eva, jeg har ingen Penge.

— Ja, det er svært min Ven, men tag det med Ro. Du skal jo tiltræde din nye Plads om to Maaneder, og saa længe kan vi da holde ud.

— To Maaneder er en lang Tid, og idag har jeg faaet en Paamin-delse fra Coe & Co., at jeg maa gøre en Indbetaling paa Møblerne. Og jeg har jo intet at betale med. Tænk, om de kommer og tager alt, hvad vi har, sagde han dystert.

— Nej, det gør de sikkert ikke naar Du blot skriver til dem og forklarer, at Du snart faar en Plads. Forklar dem, hvordan det er, saa forstaar de det nok. Det er saadan et hæderligt Firma.

— Ja, Du har maaske Ret som sædvanlig, min Pige, sagde Monty, jeg maa vel skrive et Par Linier til dem.

— Ja gør det, min Ven. Men . . Du har vel ikke glemt, hvilken Dato det er imorgen?

— Hm. Hvad særligt er der med Dagen imorgen?

— Det er den syttende, din Tante Agathes Fødselsdag.

— Ja sandelig er det. Tak skal Du have, at Du mindede mig om det. Det vilde have været en køn Historie, om jeg havde glemt det.

— Monty, sagde Eva, tror Du ikke, at Du kan bede Tante Agathe hjælpe os, til Du faar din Plads inde i City? Jeg er overbevist om at hun vilde gøre det hvis hun vidste, hvordan vi har det. Hun holder jo saa meget af Dig.

Monty rystede paa Hovedet.

— Du kender ikke Tante Agathe, sagde han, — Hun er nok rar, men hun er ikke som andre Mennesker. Hun har sine egne Ideer Om hun tilfældig fik at vide af nogen, hvordan vi har det, vilde hun straks komme os til Hjælp, men hvis jeg gaar til hende og beder om Hjælp, da vilde hun ikke laane os en Øre.

— Men, Monty, hvordan skulde hun vel faa det at vide, om ikke Du fortalte hende det?

— Ja, det ved jeg ikke; men jeg har i hvert Fald Ret.

— Ja naturligvis har Du Ret, min Elskede, sagde Eva ømt.

Monty nikkede og satte sig ved Skrivebordet for at skrive Brevet til Møbelfirmaet. Og siden skrev han et venligt Brev til Tante Agathe.

— Saa, nu er det klaret, sagde han. — Har Du Frimærker?

— Ja, jeg har nogle i min Taske. jeg skal hente dem straks, svarede Eva.

— Sæt Dem paa, saa er Du rar; saa skal jeg gaa ud og lægge dem i Postkassen.

— Hvad skrev Du forresten til Møbelfirmaet? spurgte Eva.

— Jeg skrev, som det er: at jeg er uden Arbejde, men at jeg faar en Plads om to Maaneder, og at jeg skal betale dem. Du kan jo

selv læse det. Jeg har ikke lukket det i endnu. Og Du kan ogsaa læse Tante Agathes og skrive et Par Linier med til hende.

— Ja det vil jeg gøre.

Monty sagde Eva den følgende Aften. — Her er Posten, To Breve min Elskede. Det ene er Svar fra Møbelfirmaet, og det andet fra Tante Agathe, Læs først Brevet fra Møbelfirmaet, det er jeg saa spændt paa . . . Maa jeg aabne Tante Agathes?

— Ja vist maa Du det, sagde Monty og aabnede sit Brev. — Hvad i . . . raabte han forskrækket.

— Du milde, raabte Eva samtidigt.

— Eva, sagde Monty, her er Brevet, som jeg sendte til Tante Agathe. Hvordan i al Verden er det kommet til Coe & Co.?

— Og her er et Brev fra Tante Agathe og saa det Brev, Du sendte til Møbelfirmaet igaar.

— Hvad? Saa maa jeg have ombyttet Kuverterne, endskønt jeg vilde have svoret paa . . . Men Eva, Du fik jo begge Brevene for at læse dem.

Eva svarede ikke.

— Det husker jeg ganske bestemt, at Du fik sagde Monty.

— Ja, min Elskede sagde Eva. Der var noget i hendes Stemme, der fik Monty til at se op.

— Hvad er det? spurgte han Eva

— Her skriver Tante Agathe, at hun sender Brevet tilbage, som Du ved en Fejltagelse sendte hende. Hun er meget ked af, at hun paa den Maade fik at vide, at Du har det saa svært. Og derfor sender hun denne . . .

— Hvad?

— En Check paa 500 Kroner, svarede Eva triumferende.

Monty tog Checken og stirrede paa den og Eva, som om han ikke troede sine Øjne.

— Eva, sagde han endelig, hvad mener Du egentlig?

— Jo, se, jeg tænkte, at Tante Agathe paa en eller anden Maade maatte have at vide, hvordan vi har det, og naar hun læste dette Brev, vilde hun ikke lade være at hjælpe „sin kære Dreng“.

— Du gjorde det altsaa ikke ved en Fejltagelse.

— Nej, det gjorde jeg ikke.

— Eva, sagde Monty og sprang op og tog hende i sine Arme, Du burde egentlig have den Plads, jeg skal have. Saadan Kvinder som Du burde ikke gaa hjemme og passe Huset.

— Jo, Du, der passer jeg bedst. Og forresten saa trænger jeg til en ny Hat, saa jeg var aldeles tvungen til at skulle skaffe Penge.

Med Kajak gennem Europa.

Fra Østersøen til Sortehavet.

I Donau's Delta.

Stormen raser med uformindsket Styrke hele Natten; den kommer jagende ind over de vidtstrakte Sumpe, slaar ned paa Floden, pisker Vandet til Skum og buldrer saa videre ind over den flade Slette. — Langs Bredden staar enkelte ældgamle Piletræer; jeg har slæbt Kajakken om bag et af disse; dets tykke Stammé giver netop saa meget Læ, at jeg kan rejse Teltet.

Indenfor er der lunt og godt; jeg har Blus paa min lille Petroleumslampe og er ved at tilberede min Aftensmad. Primus'en har jeg stablet op paa Dækket af Kajakken og er ifærd med at stejke Flæsk til en Æggekage; det bra-

ser og lugter saa dejligt, at mine Tænder løber i Vand. — Jeg skal lige til at slaa Æggene i, da et Vindstød slaar saa voldsomt mod Teltet, at Lampen falder ned, Panden glider af Apparaten, og det brændende Fedt løber ud over mine bare Ben. — Det gør vanvittigt ondt — jeg udstøder et Hyl af Smerte; men faar snart andet at tænke paa og travlt med at kvæle Ilden, der har fat i en af Teltsiderne, mine Kort og den uerstattelige Dagbog. — Heldigvis er det kun et Øjeblik Sag, og saa gaar jeg i Gang med at gøre i Orden efter Uheldet. Lidt Mel paa de skoldede Ben lindrer Smerterne, Æggekagen steges færdig, og saa ligger jeg og læser og ryger den ene Cigaret efter den anden; thi udenfor er det som alle onde Aander er slupne løse — det er umuligt at sove i det Spektakel.

Hen paa Natten slaar Vinden om, og store Regndraaber pisker mod Teltet. — Skønt jeg nødig vil ud af den varme Sovepose, maa jeg dog op og flytte Kajakken om paa den anden Side af Træet. — Men hvad er det? Det ulmer og gløder inde i den hule, traskede Pil, Ild og Gnister staar til Vejrs som fra en brændende Fakkell! — Skulde jeg uden mit Vidende have sat Ild paa Træet? — nej, det er udelukket; det maa være Selvantændelse. — Og se! Der er ogsaa Ild i Pilen ved Siden af! — og dér! — og dér! — Som Fakler lyser de spøgelsesagtig op langs Flodbredden. — — —

Det blev ikke til megen Søvn den Nat. I den første, graa Morgendæmring gaar jeg fra Træ til Træ for at se paa Fænomenet; der er Fyr paa saa godt som alle Træerne, og den kraftige Vind faar Ilden til at brede sig fra Stammen og langt ud i Grenene.

Fra mine Strefjotog i Omegnen medbringer jeg nogle Majskolber, som jeg rister i en af de brændende Pile; men Majsen er nu for moden og alt for haard til at tygge. — —

Om Eftermiddagen lægger Stormen sig lige saa pludselig, som den kom. — Med stort Besvær faar jeg Kajakken slæbt ned over Skrænten, sætter saa Sejl, og med Vinden agter gør Baaden rask Fart ned ad Floden.

Her er stadig Trafik af op- og nedgaende Dampskibe, for det meste italienske og græske Baade, der henter Korn og Foderstoffer. Ved hver Drejning af Floden er opstillet Lyssignaler, der gør det muligt for Skibene at orientere sig ogsaa om Natten.

Med visse Mellemlum er der opkastet Batterier, der behersker Floden, og et lille Stykke ovenfor Byen Tulca deler Donau sig i to Arme. Kilia løber mod Nord og St. Georg mod Syd. Her staar et lille Fyrtaarn. Nogle Kilometer ned ad St. Georg-Armen begynder den sejlbare Sulina-Kanal.

Som en mægtig Trefork omspænder Flodens Arme det vidtstrakte Mundingsdelta, der er over fire Gange saa stort som Bornholm — uden Byer, kun dækket af uhyre Rørskove, et bølgende, gult Tæppe med en gennemsnitlig Højde af 4—5 Meter.

Donau fører her 5850 m³ Vand i Sekundet, der for en stor Del gaar gennem Kilia-Armen — kun 9 pCt. finder Vej gennem Sulina-Armen; derfor er denne ogsaa lettest at holde fri for Slam og er den af Skibsarten mest benyttede.

Efter min Plan skulde jeg have været ned ad St. Georg for at naa det sorte Hav saa sydligt

som muligt; men nu vil jeg prøve at forhøre mig ombord paa den norske Damper, der skal ligge i Ismail; jeg lægger derfor Roret om og staar for fulde Sejl nordpaa — ind gennem de uhyre Sivskove.

Ned ad Strømmen kommer drivende store Flaader af Siv, det er sammenbundne Blokke 6—8 m i Firkant og ca. 4 m høje, og saa er der sandsynligvis lige saa meget under Vandet. Der ligger en Baad ved hver Side, og med lange Stænger søger Mændene at holde Flaaden midt i Strømmen.

Hist og her bor Mennesker — smaa Flækker, hvor alle Husene er af Siv.

Et saadant Sted er der Dans og Lystighed; der spilles underlige, slaviske Dansemelodier paa ejendommelige Strenginstrumenter, Ungdommen danser, og Pigerne er iførte spraglede Dragter.

Jeg lader Sejlene gaa og padler til Land for at se lidt nærmere paa Opstillingsdansene — men næppe har jeg naaet Bredden og skal til at gaa i Land — før de alle stormer ned til Floden og omringer mig og Baaden. En saadan Tingest har de vist aldrig set før, og Kajakken bliver befølt og mine Sager endevendt, medens de pludrer i Munden paa hverandre og kommer med undrende Udraab.

Til sidst gaar det ud over min Taalmodighed, og da de ikke vil danse mere, sætter jeg atter Sejlene og glider ud fra Bredden. — Et Par unge Knøse springer i en lille, fladbundet Pram og forsøger at ro med mig; men der er rask Vind, saa det varer ikke længe, før de opgiver det. — —

Ved 5-Tiden begynder det at blæse op paa samme pludselige Maade som i Gaar, og belært af Erfaring søger jeg straks Land og haler Baaden op i Læ af nogle Buske.

— — —
Kl. 11 næste Formiddag naas Ismail; der ligger 3 Dampere ved Kajen, et Par smaa paa nogle faa Hundrede Tons, og saa en mægtig Kolos. — Allerede i lang Afstand spekulerer jeg paa, hvilken der er Nordmanden, men ser saa det norske Flag veje agter paa Giganten og læser „Torvanger“, Bergen.

I mit lille Fartøj glider jeg langs det store Skrog og raaber og vinker op til Gutterne paa Dækket. Saa padler jeg til Kajen, og snart staar jeg oppe hos Kaptajnen paa Broen og fortæller ham min Rejse og spørger, om jeg kan komme med hjemefter.

Han og hans Frue havde længe iagttaget mig i Kikkert, medens jeg padlede ned ad Floden; de kalder mig Pless-Schmidt og er meget flinke.

Kaptajnen er villig til at tage mig med, hvis jeg vil lade mig hyre; han mangler Mandskab, og yderligere er en Matros falden i Lasten og efterladt paa Hospitalet i sidste Havn.

Saa paamønstres jeg som Dæks-gut ombord paa D/S „Torvanger“ av Bergen. Skibet er bygget 1920, laster 10800 Tons, har 30 Mands Besætning og er ballastet kommet fra Alexandria for her at indtage en Ladning Korn bestemt for Rotterdam eller Hamburg.

Glad over nu at vide Hjemreisen sikret, gaar jeg en Tur op i Byen; Landet paa denne Side af Floden var før russisk, og det er først efter Verdenskrigen tilfaldet Rumænien; overalt hører jeg det russiske Sprog og ser russiske Bønder.

Længe traver jeg om og ser paa Folkelivet, særlig det orien-

talske Marked er interessant, saa finder jeg atter ned til Floden, gaar ombord opsøger mine fremtidige Kammerater agterude.

Foruden mig er der endnu to „Eventyrere“ ombord, en østrigsk Globetrotter og en svensk Konstruktor, der kom ombord i Chile efter at have berejst Sydamerika. Vi har fælles Interesser, taler alle tysk og slutter straks nærmere Bekendtskab.

C. A.

Fra Dag til Dag

4 mst. Motorskib „Flottbek“

af Lybeck ligger i disse Dage og lossér Kul. Det er sjældent at se saa stort og dybtlastet Skib her i Havnen.

Afholdsforeningens

Syforening afh. Udsalg Fredag d. 14. Novbr. paa Hammershus.

Varelotteriets 2. Trækning

finder Sted d. 12. og 13. November. Salget af Lodsedler slutter Mandag, Lodsedlerne sælges indtil videre til Fornyelsespris, og der er endnu 99,000 Gevinster tilbage i Serien.

Pors Bageblandinger

sparer Husmødrene for mange Ærgrelser og Tidsspilde, idet Melet er færdigt til Bagning og leveres i Pakker med den rigtige Sæmmensætning hos de Handlende. Desuden er Melet dansk — en dansk Opfindelse, der gaar sin Sejrsgang gennem danske Hjem. Forlang det hos deres Handlende.

Et af de smukke Klippepartier

ved Stammershalde er af Hotel-ejer C. Jørgensen solgt til Handels-skoleforst. Hansen, Rønne. Der skal opføres en Sommervilla paa Grunden.

Dansk Folkeværn

holdt i Mandags et større Møde i København for en indbudt Kreds.

Kapt. Koefoed indledede og en anonym Herre angreb ifl. „Pol.“ „de mørke Trolde med de lumske Skæg“ og „de uværdige Ledere, der gaar igen ligesom Tordenskjolds Soldater.“

Kredit.

Handelspartementet i U. S. A. har offentliggjort en Undersøgelse af Omsætningen i den amerikanske Detailhandel i den første Halvdel af 1930.

For den store Række Forretninger, som havde indgivet Indberetning, viste der sig en Tilbagegang paa gennemsnitlig 6,7 pCt.

Den største Tilbagegang viser Juvelerforretninger med 19,5 pCt. dernæst Skotøjsforretninger med 10,2 pCt., Herrekonfektionsforretninger med 10,1 pCt., Damebeklædningsforretninger med 6,6 pCt. og Varehuse med 5,3 pCt.

De eneste Forretninger, der kan vise samme Omsætning som i Fjor er dem, der handler med elektriske Forbrugsartikler.

Salget paa løs Kredit beløber sig til 48,9 pCt. af den samlede Omsætning, medens Salg paa Afbetaling udgjorde 10,5 pCt.

I Specialforretninger med Damebeklædning var Salget paa løs Kredit ikke mindre end 65 pCt. af den samlede Omsætning — den største Procentsats indenfor alle Grupper.

ER RIBE POLITIKORPS TIL GRIN?

Ribe Politikorps kan i Aar fejre 75 Aars Jubilæum, idet Korpset i 1855 afløste Borgervæbningen. Ribe Byraad vedtog forleden Aften at bevilge 200 Kr. i Tilskud til en Fest, som Korpset afholder den 9. November. Socialdemokraterne stemte imod, og Gruppens Ordfører motiverede dette med, at Korpset ingen Nytte var til — nærmest til Grin.

— Du Stoffer, sig mig, hvad er gode Manerer egentlig?

— Det er det Spetakel, Du ikke maa lave, naar Du spiser Suppe.

Forlang de stærke Rekord Roekurve hos de Handl. er det specielle Varemærke for Chl. Andersens Kurve. **Rekord** Roekurve fremstilles derfor kun af **Charles Andersen, Tein.** Bestillinger ved Tlf. Allinge 117x.

Allinge-Sandv. Afholdsf. Syforening

afholder Bortsalg paa Forsamlingshuset Hammershus Fredag d. 14. November Kl. 7.

Til 2 af de besøgende bortgives en Kaffedug og en Lysedug. Alle indbydes.

Strømper

i Efteraarets Moder finder De hos os. — Sæsonens Damestrømper, fine Modifarver i Uld med Felin.

Engelske, pletterede, Silke. Mangc Dessins i Børnestrømper. Mægtigt Udvalg i Herresokker.

Krogh-Hansen.

Skal De have

en ny **Habit** eller **Frakke**, se da det, vi kan byde til billige Priser.

Fin Serges Herre-Habit 51,50. **Moderne Herre-Frakke, flot Snit, Kr. 39,50.**

Største Udvalg i Herre-Lingeri. Prøv vort solide Arbejdstøj.

E. Krogh-Hansen.

Har De

set de fine moderne Damekjoler, som vi har, ellers kom og se det elegante Udvalg. Fikse Nyheder for Sæsonen.

E. Krogh-Hansen.

Efteraarets Nyheder i Sko

er nu hjemme. Mange fikse Modeller.

Dame-Overtræksstøvler fra 4,00 **Herre-Gummistøvler fra 13,85** **Klædesko til engros Pris.**

Nr. 45—36 95 Øre
„ 35—31 80 —
„ 30—26 60 —
„ 25—22 55 —

E. Krogh-Hansen.

En Lejlighed til Leje

straks **Anna Sørensen v. Lyngholt, Kl.**

Skotøj repareres.

Herre Saaler og Hæle Kr. 6,50
Dame do. do. 4,50
Emil Pedersen, Fuglesangen, All.

Min lukkede Bil anbef.

Jeg kører naar De kalder!
Tlf. 145. **Poul Nielsen, Allinge.** Overfor Gæstg. Christensen.

Lejlighed med Butik og Værksted til Leje 1. December.

Henvendelse Postassistent **Wolf, Allinge.**

Radio Apparater 3 og 4 Lampers.

Extra god Kvalitet, samt

Højtalere.

Billige Priser. Efter Ønske paa Ratebetaling. — Alle løse Dele paa Lager. De bedste **Anodebatterier** faas hos

M. C. Funch, Allinge.

Tlf. 34.

Allinge-Sandvig Søndagsforening

afholder
Andespil
SØNDAG 9. November Kl. 7,30
Der bortspilles 10 Aender, 1 Gaas og 1 Flæskesteg.
Bagefter en Svingom.

Festudvalget.
Kun Foreningens Medl. har Adg.

NYHEDER I

Stue Konsol Aars Nips Kækken Vække

i største Udvalg til billigste Priser hos.

Conrad Hansen,
Tlf. 140. Allinge. Tlf. 140.

Det afd. Blikkensl. H. Petersen tidl. tilhørende **Hus i Storegade**, velegnet til mindre Forretning, er til Salg. Samme Sted sælges en brugt Cykle, en Bertlemaskine, noget Værktøj, et dbl. Skab, en Seng, Sengenklæder, galv. Jernbaand m. m.

Jagten aflyses
paa Axelhøj, Rø.

Tysk Undervisning

Kursus begynder 1. Novbr.
Undervisningen foregaar paa tysk, og Konversationsøvelser finder Sted efter hver Time, saa hver enkelt Elev i Løbet af kort Tid opnaar bedst mulig Talefærdighed.

Prisen er Kr. 7,50 for 8 Timer mdl. Undervisning. — Indmeldelse maa ske snarest.

Tysk Ungdomskursus
begynder 1. Novbr. Deltagere til 15 Aar. 8 Timer 5 Kr. maanedlig.
Fru Effi Lejeune, Sandv.

1 Landrace-Orne

(passende til Gylter) staar til Afbenyttelse paa **Gadely, Olsker**.
Samme Sted er en saa god som ny **Hakkelsesmaskine** til Salg.

Varm Sort-Pølse

og Leverpølse faas **Freday d. 7. Jul. Hansens Enke.**

Al Lastkørsel udføres

samt **Svin** til-Slagteriet a 75 Øre pr. Stk.
Lukket 12—14 Pers. Bil udlejes.
Tlf. All. 117 y. A. Engell, Tein.

Forlang Herkules og Rekord Roekurve
hos Deres Handlende.
Karl Chr. Andersen, Dammen pr. Allinge.

Ny islandsk Lammekød

af ekstra fin Kvalitet.
Nye Ietkogende Ærter
anbefales.

P. C. Holm.
ALLINGE.

Grundet paa særlig heldige Indkøb tilbydes et Parti **sorte Herresko** for **12,85 pr. Par.**

C. Larsen, Skotøjsforretning, All.

Allinge Teglværk

anbefales.
Mursten, Teglsten, Drænrør.
Tlf. 127.

Udsalg paa Menigheds-hjemmet

Onsdag d. 12. Novbr. — Udsalget aabnes Kl. 3 af Sognepræsten.
Gaver modtages med Tak paa Menighedshj. Mandag Eftermiddag og i Præstegaarden.

Overretssagfører Jac. Jensen.

Inkassationer, Ejendomshandler. Dokumentskrivning, Dødsbobehandling m. v.
Kontor i Allinge:
(Bogtrykker Gornitzkas Ejendom).
Træffes personlig hver Fredag Kl. 11-1.

DERES CHANCE

for at vinde en god Gevinst i Varelotteriets 88. Serie, maa De ikke lade en anden løbe med. Der er 99.000 Gevinster tilbage.

Spil med nu i 2. Trækning.
Salget slutter den 11. Novbr.

Et Lod koster kun **Kr. 2.10.**

Kollektører paa Bornholm:
Aakirkeby:
Boghandler Henry Andersen, Telf. 5. Købmand Fru E. Simonsen, Telf. 10.

Allinge:
Fhv. Købmand Vald. Jørgensen, Telf. 92. Barber Johs. Larsen, Telf. 53.

Hasle:
Boghandler Karl Munk, Telf. 42.

Nexo:
Kioskejer Julius Bidstrup, Telf. 246. Agent Georg Madsen, Sdr. Strandvej. Agent C. F. Sørensen, Ndr. Strandvej, Telf. 77.

Rønne:
Kollektrice Frk. M. Carstensen, Havnegade 1. Kolletrice Fru Hertha Hansen, Nørregade 10. Telf. 299. Fru Ingeb. Kløcker, Staalgade 4, Telf. 806. Købmand Emil Lund, Telf. 482. Kolletrice Fru M. Mægaard, Østervoldgade 23, Telf. 577. Boghandler H. Chr. Møller, Telf. 466. Kollektor E. Nielsen, Løkkegade 48, Telf. 436.

Svanke:
Detailhandler I. P. V. Funch, Telf. 47.

Østermarie:
Bestyrer Johs. Dam, Pakhusforeningen, Telf. 127.

VARE-LOTTERIET

Blodpølse

faas i Dag — Fredag.
Johanne Hansen
Victualieforretning

Intet Blad træffer Deres Kundekreds bedre end **Nordbornholm!**

Ny lukket Bil

udlejes.
L. P. Olsen, ved T. Jn St. Tlf. All. 59 kan foreløbig benyttes.

Gruppe-, Industri-, Portræt-,

Interieur-, Sports-, Illustrations-, Heste- og Kreatur-Fotografering udføres overalt paa Bornholm uden ekstra Vederlag for Befordring.

Kaare Rasmussen.
Tlf. Rønne 526.

Forstørrelser efter gamle Billeder udføres paa egen Forstørrelsesanstalt.

Forretningskonvolutter

sælges med Firma for kun 8 Kr. pr. Mille.

Allinge Bogtrykkeri.

Biografen.

Søndag Aften Kl. 8

„CLEO“

I Hovedrollen Brigitte Helm og Ivan Mosjoukine.
FORBUDT FOR BØRN.

Dame-Overfræksstøvler

i stort Udvalg. Fra Kr. 5 pr. Par.
C. Larsens Skotøjsforretning, All.

— Hvis Du vil have en god Mand min Pige, saa gift Dig med unge Petersen.

— Hvordan ved Du det, Mor.

— Jo, nu hat Far laant Peuge af ham det sidste Aar, og han bliver alligevel ved at komme her.

Af Bogtrykkerkunstens Historie.

I gamle Dage, før man kunde trykke Bøger, var Bøger meget sjældne og dyre, I Klostrene sad Munkene og afskrev Bøger, og da det ofte tog flere Aar at afskrive en enkelt Bog, kan man nok forstaa, at den maatte blive kostbar. Man har saaledes Eksempler paa, at Bøgerne i Klostrene bliver lænkes til Læsepulten med Jernlænket, da man ellers kunde resikere, at de blev stjaalet. Men henimod Middelalderens Slutning blev Bøger meget billigere, idet man havde fundet paa at skære Teksten ud i Træplader, stryge disse over med Sværte, lægge et Stykke Papir paa og trykke til. Dette var en stor Forbedring men alligevel var det et stort Arbejde at fremstille en Bog, og en ikke alt for tyk Bog kunde komme op paa et Par hundrede Kroner.

Men saa opfandt Johan Gutenberg at støbe løse Metaltyper; disse kunde han sætte sammen og skille ad, ligesaa tidt han vilde, og Bogtrykkerkunsten gik nu sin Sejersgang Verden over. Til at begynde med har Gutenberg sikkert gjort Forsøg med løse Trætyper, men at fremstille Trætyper, saa de kan bruges, er aldeles umuligt. De skal nemlig allesammen være lige brede og lige høje. Den mindst Afvigelse bevirker, at Linierne bliver ganske forvirrede.

Johan Gutenberg er født i Byen Mainz omkring Aar 1400, og det er omkring ved Aar 1450, at han gjorde sin store Opfindelse at støbe Metaltyper. Men for at kunne udnytte sin Opfindelse — han var nemlig fattig — maatte han henvende sig til en rig Borger i Byen ved Navn Johan Fust og Pengene fik han ogsaa imod at sætte alle sine Typer og Redskaber i Pant. Gutenberg begyndte saa at trykke en Bibel; men Fust havde kun hjulpet Gutenberg for at mæle sin egen Kage; thi da Bibelen omtrent var færdig, forlangte han sine Penge og da Gutenberg ikke kunde skaffe dem, tog Fust alt fra ham og sammen med en Svigersøn, der havde været i Lære hos Gutenberg fortsatte han med Bogtrykkeriet. Han fik dog ikke noget ud af sin „Bedrift“. Thi nogle Aar efter blev Byen stormet, og Bogtrykkeriet og alle hans Ejendele blev ødelagt.

Gutenberg naaede dog atter ved gode Menneskers Hjælp at faa et nyt Trykkeri paa Benene, og i Aaret 1460 trykte han en Bog paa 373 Sider.

Sine sidste Aar tilbragte Gutenberg ved Ærkebiskop Adolfs Hof agtet og æret.

I Aaret 1482 blev den første Bog trykt i Danmark.

De Averterende

anmodes høfligst om at indsende vort Tilgodehavende for Annoncer paa tilsendte Indbetalingskort, Postkonto Nr. 14146, hvilket er den billigste og bekvemmeste Maade. Alle Indbetalingskortets 3 Dele maa være udfyldte ved Indbetalingen, men Deres Postbud vil være Dem behjælpelig hermed og modtage Beløbet + 5 Øre i Porto mod Kvittering paa Postbeviset.

Emblemer, Baltegn,

Festtegn, Flag og Guirlander til Udsmykning, Medlemskort, sidste Nyheder i Kottillons, Festsange m. m. m. leveres fra **Allinge Bogtrykkeri.**

PERS BAGEBLANDINGER

DET NYE DANSKE PRODUKT
Indeholder Mel, Sukker, Æg og Krydderier
ALT I EEN KARTON
nøjagtig afvejet og hygiejnisk pakket under betryggende Kontrol af Fagmand.
FÆRDIG TIL BRUG
FAAS I 9 FORSKELLIGE BLANDINGER
PRØV DEM ALLE 9. — FORLANG I DAG
„PERS“ BAGEBLANDING „HOS DERES KØBMAND EN GROS“

Kaj Juncker, Rønne
Tlf. 544.

Har De endnu ikke købt Vinterbrændsel?

da er Tidspunktet nu inde.
Vi venter i disse Dage 3 Ladninger med **Engelske Kakkellovnskul, Tyske Kakkellovnskul, Union Briketter** og vestphalske knuste **Koks**, alt af allerbedste Kvaliteter, der kan skaffes, og vi leverer alt paa Deres Bopæl til billigste Pris.

Produkten.

Alle Tryksager

saasom
Regninger, Meddelelser, Konvolutter, Dags-Dato, Vekselsblanketter, Visittkort og Takkekort, Love og Regnskaber, Sange og Salmer, Medlemskort

leveres bedst og billigst fra **Allinge Bogtrykkeri.**

TRIKOTAGE

Sævel grovere som finere Bedst og billigst

NORLANDETS HANDELSHUS ALLINGE

STRØMPER

Uld Silke og Bomuld Bedst og billigst

NORLANDETS HANDELSHUS ALLINGE

Vil De have Fart i Omsætningen?

Hvad hjælper det at Lageret er fuld af Varer, naar Butikken mangler Kunder. Den store Omsætning til en lille Avance giver den store Kundekreds, naar der averteres i

„NORDBORNHOLM“.

BRØDRENE ANKER, HASLE

JERNSTØBERI & MASKINFABRIK.
Ajlepumper - Vandpumper - Varmtvands-Anlæg,

Gødningkalk.

Skal De have fint pulveriseret og let opløselig Gødningkalk til en billig Pris, da venter vi nogle Ladninger nu til Efteraaret og beder gerne om Bestillinger i god Tid.

Produkten.

Det er nu De bør give os Deres Ordre paa **Kunstgødning**

til Levering! Derved faar De leveret til de allerbilligste Priser, der kan fremskaffes.

Ønsker De at saa Superfosfat, Kali, Svensk Amoniak og Kalksalpeter meget tidligt, da har vi en Del af disse paa Lager.

Produkten.

ALLINGE Nu til Efteraaret

skal De i Deres egen Interesse købe Deres Forbrug af Beklædningsgenstande hos mig. Her er størst Udvalg og billigste Priser, og her findes alt, hvad der hører under Manufaktur, undtagen Damefrakker, de føres ikke.

Men **Herre- og Drengklædninger** — **Herre- og Drengfrakker**, **Stortrojer**, **Regnfrakker**, **Motorjakker**, **Hatte**, **Huer**, **Kraver**, **Skjorter**, **Slips**, **Seler**, **Klæde**, **Kjoletojer**, **Bomuldstojer**, **Lærred**, **Sengetojer**, **Fjer**, **Tæpper**, **Trikotage** og **Garn** samt **Arbejdstojer**. — Det tager for stor Plads at opremse alt, men vi har lige fra **A** til **Z**, saa De gaar ikke fejl ved at gaa til mig.

Her er nok at vælge imellem og de allerbilligste Priser.

Jens Hansen.

Anton Sonnes Ligkisteforretning

fortsættes uforandret.

Ligtøj og Ligsenge paa Lager. Ordning af Begravelser.

Agnes Sonne. **H. Th. Mortensen.**
Maskinsnedkeri, Allinge. Tlf. 47.

Møllers Bogbinderi

Tlf. 865. **Chr. Dideriksen, Rønne.** Tlf. 865

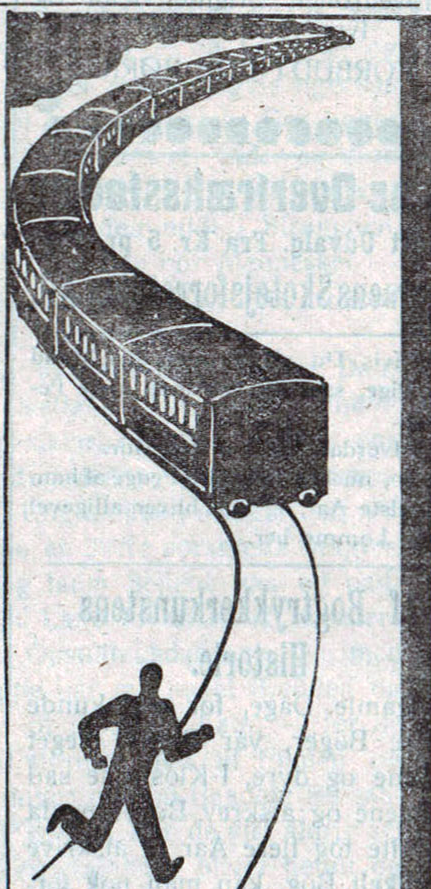
Indbinding af Bøger. — Protokolfabrik. — Papirvarer.
I. Kl. Arbejde. — Rimelige Priser. — Hurtig Levering.

Leverandør til Biblioteker, Foreninger og Øens største Forbrugere.

Bornholms Spare- og Laanekasses Afdeling i Allinge.

Kontortid 9—12 og 2—4.

Renten af Indskud er paa
3 Mdrs. Opsigelse 4,5 pCt. p. a.
Alm. Sparekassetilkaar 4 -
Folio 2 -
i Forsørgelsesafdelingen 3,6 -
hvortil Præmie, hidtil 2,4 -

DET ER FOR SENT

at forny Deres Lotteri-
seddel, naar Deres
Nummer er kom-
met ud med Gavnst.
Skaan Dem selv for
den Ærgrelse og forny
Deres Seddel, inden
Numret kommer ud.

Fornyelsen, der
slutter den 10.
Novbr., koster
kun Kr. 2,10. .

VARE- LOTTERIET

Elegante Visittkort

50 Stk. med Navn 2 Kr.
TAKKEKORT billigst.

Allinge Bogtrykkeri.

Allinge Skæperi

Optændningsbrænde altid paa
Lager, billige Priser.

Tlf. 29. **Geert Hansen.**

Huggede og polerede Gravmonumenter

i Bornholms smukke-
ste Sten til Polering.
Er altid paa Lager til
rimelige Priser.
Forlang Tilbud.

Se min Monument-Udstilling,
Havnegade, Allinge.

Borrelyngens Granitværk.
V. Sørensen.

Skole-Kørsel!

Omhyggelig Uddannelse til smaa
Priser i ny Vogn. Kørekort garant.

Arthur Jensen. Tlf. Rønne 716.

Alltid Udv. i brugte Biler til smaa Priser.

Slagteriets Udsalg, Allinge.

Friske Varer Onsdag og Fredag.
Fersk Flæsk, Karbonade, Mørbrad,
Medisterpølse, Fars,
Bayerske Pølser, Knæpølser
Kogt Skinke,
hjemmesmeltet Fedt.
Forskelligt Paalæg.

Dina Sørensen, Tlf. 38.

Hasle Kalkværk

Altid friskbr. Kalk.

Brændt Gødningkalk er den bedste.

Forlang Tilbud.

Tlf. Hasle 102.

Tlf. Rønne 393.

Slagteriets Udsalg paa Lindeplads.

Tlf. 45.

Karbonade, Mørbrad og kogt Skinke frisk hver Dag.

Det ekstrafine Lammekød

og de fineste bornholmske Kogearter faas billigst i

Produkten.

Kotoed & Mortensens Byggeforretning

Ligtøj og Ligsenge. Ligkistelager. Ordning af Begravelser.

Telefoner 77 og 79.

Køb Deres Forbrug i

ALLINGE MAGASIN DU NORD ALLINGE

Vi har de rigtige Varer til de rigtige Priser!

Flotte Ungpige-Frakker med og uden Silkefor, stor moderne
Krave af Plyds eller Skind Kr. 25 - 27 - 30 - 35 - 38 - 45

Kjoletojer i meget stort Farveudvalg og prima Kvaliteter i
Veloutine, Marocain, Reeps, Tweed, Epingle og Crepe
Georgette. — Smaa Priser. — Tweed fra 1,50 pr. m.

Strømper i mægtigt Udvalg. Prøv vore nye Kvaliteter i Uld
og Traad og Uld og Silke, meget stærke.
Stærk daglig Strømpe, mixed 115 pr. Par.

Et Parti gode, svære Uldveste, gode Mønstre og Farver 4,85
Stort Udvalg i ensfarvede og mønstrede Fløjler.
Smukke, mønstrede Fløjler fra 2,85 pr. m

Handsker i Stof og Skind. Smaa Priser.

Strikkede, uldne Huer i stort Farveudvalg.

Benklæder med lodden Vrange fra 1,65

Strømpeholdere med 4 Elastikker fra 1,00

Største Udvalg i Kittler fra 3,65

Korsetter, Korseletter, Brystholdere i gode Kvaliteter til
billigste Priser.

Smukke Farver i Tricocharmeuse-Underkjoler 5,25
tilsvarende Benklæder 3,00

Mægtigt Udvalg i Kraver med og uden Opslag.

Moderne Silkehalstørklæder i flotte tærnedede Mønstre fra 1,50

Hvide og kulørte Pynteforklæder, nye Faconer fra 1,50

Brude- og Senge-Udstyr

købes bedst og billigst

hos

Victor Planck, Allinge

Hvorfor købe Tryksager

Indpakkingspapir og Poser

hos omrejsende Agenter, der paa Grund af

Rejseudgifter maa beregne større Avance

paa en ringere Vare, og sælger denne paa

Efterkrav og uden Garanti.

J Sornitzkas Bogtrykkeri, Allinge,

er De altid sikker paa at faa Deres Tryksager godt udført til den
billigste Pris og saa vidt mulig omgaaende Levering. Telefon 74.
Indpakkingspapir, Økonomruller, Poser & Konvolutter til Fabrikspris.

SKANDINAVIEN AMERIKA LINIE

Eneste direkte Ruter fra København til New York

og Canada med regelmæssig Afgang flere Gange

hver Md. — Familier med tilstrækkelig Kapital

samt unge Piger til Husarbejde kan sikres Arbejde i

Canada umiddelbart efter Ankomsten. Alle Oplysninger fra Passenger-
Afdelingen, KONGENS NYTORV 8, København K., eller hos

Bogtr. Kieffer, Rønne, Bogtr. Sornitzka, Reg., Edb. Petersen, Svaneke,
Bogtr. D. Sornitzka, Allinge, Fotograf Berghagen, Hasle.

Det største Udvalg i Herre-Lingeri

finder De i

ALLINGE MAGASIN DU NORD ALLINGE

Udvalget er saa stort, at De ikke behøver at gaa forgæves

Kulørte Manchetskjorter med og uden Flipper
er paa Lager i mægtigt Udvalg baade i Mønstre og Kvalit.
God Skjorte med 2 Flipper 4,85.

Alle moderne Faconer i **Flipper**. — Halvstive i 3
moderne Facons, meget behag. i Brug, pr. Stk. 70, 75, 100.
Zephyr-Reform Flipper i mange Faconer, meget bill. i Brug.

Mægtigt Udvalg i sorte og kulørte **Bindeslips**
fra 85—550 Øre.

Bløde Hatte i de sidste nye Faconer og Farver
fra 5,50—11,50. Den rigtige Hat faar De hos os.

Uldne Sokker i elegante Mønstre fra 1,50—3,50.
Smukke silkelignende **Traadsokker** i smukke Far-
ver og Mønstre 75, 100, 125 Øre.

Svære, stærke **Arbejdssokker**, sorte, graa og mel-
lerede, pr. Par 28, 75, 100, 125, 175 Øre.

Sportshuer, fikse og moderne til mange forsk. Pr.
Ægte blaa **Klædeshuer** med blank Skygge
i 4 forskellige gode Faconer fra 3,75.

Seler til alle Priser fra 1 Kr. Den bekendte, meget
stærke „Stræk-Selen 3,25.

Stort Udvalg i **uldne Veste** fra 5,25. Ogsaa extra
store Størrelser er paa Lager.

Pullover med og uden Lynlaas i flotte Farver og
Mønstre. — Uldne blaa **Fisketrojer** fra 825.

Lumber Jacket m. Lynlaas, brun og drap 11,65—13,00

Sorte, blanke Regnfrakker, Ridebenklæder.

Sportsstrømper, uldne blaa **Fiskerbenklæder**

Alt i **Undertojer, Arbejdstojer, Overall, Jakker,**

Bluser, Kittler i blaa og drap, **Khaikiskjorter, Ke-**

deldrægter, Arbejdsbenklæder, Arbejdsveste

m. m. m.

Den bedste Vare. - Det største Udvalg. - Den bill. Pris.

Victor Planck, Allinge.

AVERTÈR I NORD BORNHOLM